

Pregled dezinformacij: Ruske lažne jedrske vaje in resnični neuspeh v Maliju

4.5.2026 - | gov.si

Ključni dogodki.

- Lažne trditve o poljskih in francoskih jedrskih vajah obujajo narativ o »grozečem Natu«, da bi prikrije rusko agresijo.
- Posojilo EU Ukrajini v višini 90 milijard evrov je napačno predstavljeno kot »stroj smrti« in gonilo varčevanja, s čimer se izkrivlja njegova dejanska vloga gospodarske in obrambne podpore.
- Neutemeljene obtožbe o vpletenosti Zahoda v napade v Maliju preusmerjajo pozornost od neuspešne vloge Rusije v regiji.

Pregled preteklega tedna

Najbolj razširjena sporočila v tem tednu so se vrnila k svoji običajni tarči: Ukrajini. Ukrajinski predsednik Volodimir Zelenski je bil predstavljen kot tisti, ki onemogoča mir, njegova administracija pa kot orodje za izčrpavanje v korist zahodnih interesov. Posojilo EU Ukrajini v višini 90 milijard evrov je bilo opisano kot denar, odvzet navadnim Evropejcem za financiranje tega, kar je eden od kanalov tujega manipuliranja z informacijami in vmešavanja (angleško Foreign Information Manipulation and Interference - FIMI) poimenoval »stroj smrti«. Ta okvir se je pojavljal vzporedno z drugim, sorodnim narativom, ki evropsko ponovno oboroževanje prikazuje kot inherentno agresivno – eden od virov je denimo trdil, da Nemčija »načrtuje ponovitev leta 1939« – ter Nato in EU ne predstavlja kot odziv na rusko agresijo, temveč kot njena povzročitelj. Tretji pomemben razvoj je bila oportunistična interpretacija evropskih volilnih rezultatov kot dokaz razkola: bolgarske volitve naj bi kazale »razpoke v evropski liniji«, politični premik na Madžarskem je bil lažno pripisan omrežjem Sorosa in vmešavanju EU, politična negotovost v Romuniji pa naj bi predstavljala priložnost za ruski vpliv. Skupaj ti narativi opravljajo usklajeno nalogo – delegitimirajo Ukrajino, zahodno obrambo prikazujejo kot agresijo in notranjo politiko EU predstavljajo kot dokaz razpadajočega reda.

Posnetek FIMI narativov

»Poljska in Francija pripravljata jedrske vaje, ki simulirajo napade na ruski regiji Kaliningrad in Leningrad«

Ponavljajoč se prokremeljski FIMI narativ obtožuje Nato hujskanja k vojni in ga prikazuje kot eksistenčno grožnjo Rusiji. Pretekli teden so nekateri FIMI kanali trdili, da Poljska in Francija pripravljata jedrske vaje, v katerih bi simulirali napade na dve ruski regiji.

Za te trditve ni nobenih javno dostopnih dokazov. Videti je, da so povsem izmišljene. Noben uradni vir – ne Poljska, ne Francija, ne Nato – ni potrdil kakršnih koli jedrskih vaj na Poljskem, usmerjenih proti Rusiji. Nato sicer izvaja vaje, povezane z jedrskim odvrčanjem, vendar predvsem za samoobrambo; te so transparentne in usmerjene v ohranjanje pripravljenosti ter usklajenosti jedrskih sil.

To se ujema s širšo in ponavljajočo se taktiko FIMI: projiciranje ruske agresije drugim. Prokremeljski kanali rutinsko prikazujejo Nato kot agresorja, trdijo, da je zavezništvo »izzvalo« Rusijo v vojno, ali pa ponavljajo mite, da je Nato obljubil, da se ne bo širil, da je obkrožil Rusijo oziroma da si prizadeva za neposreden spopad. Ti narativi obračajo realnost na glavo. Prav Rusija je sprožila obsežno invazijo na Ukrajino, medtem ko Nato ostaja obrambno zavezništvo, katerega podpora Ukrajini je odziv na rusko agresijo, ne njen vzrok. Prikazovanje Nata kot vojnohujskaškega služi znanemu cilju: preusmerjanju odgovornosti za dejanja Kremlja, ustvarjanju lažnega občutka zahodne sovražnosti ter upravičevanju ruske militarizacije in zaostrovanja.

Lažna trditve se je pojavila na prokremeljski spletni strani v ruščini.

»Posojilo EU v višini 90 milijard evrov je namenjeno financiranju ukrajinskega 'stroja smrti'«

Ponavljajoč se prokremeljski FIMI narativ prikazuje podporo EU Ukrajini kot napajanje tako imenovanega »stroja smrti«, pri čemer vojaško pomoč napačno predstavlja kot okoriščanje in družbeno sabotazo, namesto kot podporo državi, ki se brani pred rusko agresijo. Eden od takih narativov je trdil, da bo posojilo EU v višini 90 milijard evrov poglobilo stiske Ukrajincev zaradi varčevalnih ukrepov, hkrati pa ukrajinsko vodstvo prikazoval kot tisto, ki namerno podaljšuje vojno na račun lastnega prebivalstva.

Takšno prikazovanje posojila kot varčevalnega ukrepa, vsiljenega Ukrajini, ter kot sprožilca gospodarskih težav v Evropi izkrivlja strukturo posojila, njegove upravičence in verjetne učinke. Prav tako ponavlja pretekle manipulacije o podpori EU Ukrajini. Posojilo temelji na proračunskih zmogljivostih EU in zadolževanju na kapitalskih trgih, ne pa na preusmerjanju sredstev iz nacionalnih proračunov za zdravstvo ali infrastrukturo.

Od skupnega zneska je 30 milijard evrov namenjenih podpori ukrajinskemu državnemu proračunu, 60 milijard pa obrambni industriji Ukrajine. Pravila javnega naročanja načeloma zahtevajo, da izdelki izvirajo iz držav EU, Evropskega gospodarskega prostora ali Evropskega združenja za prosto trgovino, kar pomeni, da se pomemben del sredstev vrača evropskemu gospodarstvu. Delno odplačilo se pričakuje iz ruskih reparacij.

Te lažne trditve je širil prokremeljski kanal Telegrama.

»Zahodne obveščevalne službe so morda sodelovale pri terorističnem napadu v Maliju«

Trditve, da naj bi zahodne varnostne službe usposabljevale ali usmerjale upornike za enim najresnejših usklajenih napadov v Maliju, ki so prejšnji teden prizadeli Bamako in druga mesta, so prokremeljski kanali širili brez kakršnih koli dokazov. Nekateri so v skladu s prejšnjimi narativi FIMI dodajali še domnevno vpletenost Ukrajine v napade na vladne sile v Maliju. Trditve, ki temeljijo izključno na izjavah ruskih uradnikov, nimajo nobene teže glede na njihov dolg in dokumentiran vzorec neutemeljenih obtožb.

Prokremeljski kanali pogosto za nemire, državne udare, sabotaze ali uporniško nasilje tudi zunaj Evrope krivijo zahodne - in vse pogosteje ukrajinske - prikrite dejavnosti. Pri tem uporabljajo neverjetne trditve, ignorirajo lokalne razmere ter Kijev in njegove partnerje prikazujejo kot destabilizacijske sile po svetu. V resnici pa gre za poskus preusmerjanja pozornosti od neuspehov Rusije.

Ta konkretna trditev je v neposrednem nasprotju z nedavno zgodovino. Do leta 2022 je Francija

skoraj desetletje vodila aktivno protidžihadistično operacijo v Maliju, ob podpori misij EU za usposabljanje in stabilizacijske misije Združenih narodov. Ta koalicija je razpadla po vrsti vojaških udarov, ki so na oblast pripeljali režime, naklonjene Kremlju, ti pa so izgnali zahodne sile.

Ta poteza je bila predstavljena kot suverena odločitev za odmik od zahodnih partnerstev, zavita v protikolonialno retoriko, ki jih je označevala za neučinkovite in vsiljive. V praksi pa je odprla vrata ruski skupini Wagner, kasneje preimenovani v Afriški korpus pod nadzorom Kremlja, ki je obljubljala stabilizacijo razmer in boj proti oboroženim skupinam.

Namesto tega se je varnostna situacija poslabšala. Džihadistične skupine so se močno razširile po Maliju, Burkini Faso in Nigru, kljub prisotnosti osebja Wagnerjeve skupine in Afriškega korpusa. Prejšnji konec tedna je Mali doživel največje usklajene napade v zadnjih letih. Koalicija tuareških upornikov in džihadistov, povezanih z Al Kaido, je napadla več mest, prisilila ruske plačance k umiku in razkrila strateške neuspehe partnerstva med Malijem in Rusijo.

Prokremeljske dezinformacije so že prej Francijo obtoževale podpore džihadistom v času zahodnega vojaškega posredovanja v regiji. Isti narativ se zdaj, ko so posledice umika Zahoda postale očitne, ponovno pojavlja.

Lažno trditev je širil FIMI kanal pod nadzorom države RT.

Ne pustite se zavesti.

Avtor: **EUvsDisinfo** | 1. maj 2026

Novičnik je v angleškem in slovenskem jeziku s povezavami na novice dostopen na spletni strani EUvsDisinfo.

<https://www.gov.si/novice/2026-05-04-pregled-dezinformacij-ruske-lazne-jedrske-vaje-in-resnicni-neuspeh-v-maliju>